

THAILAND'S AI GOVERNANCE STANDPOINT: FRAMEWORK, IMPORTANCE, ISSUE, WAY FORWARD

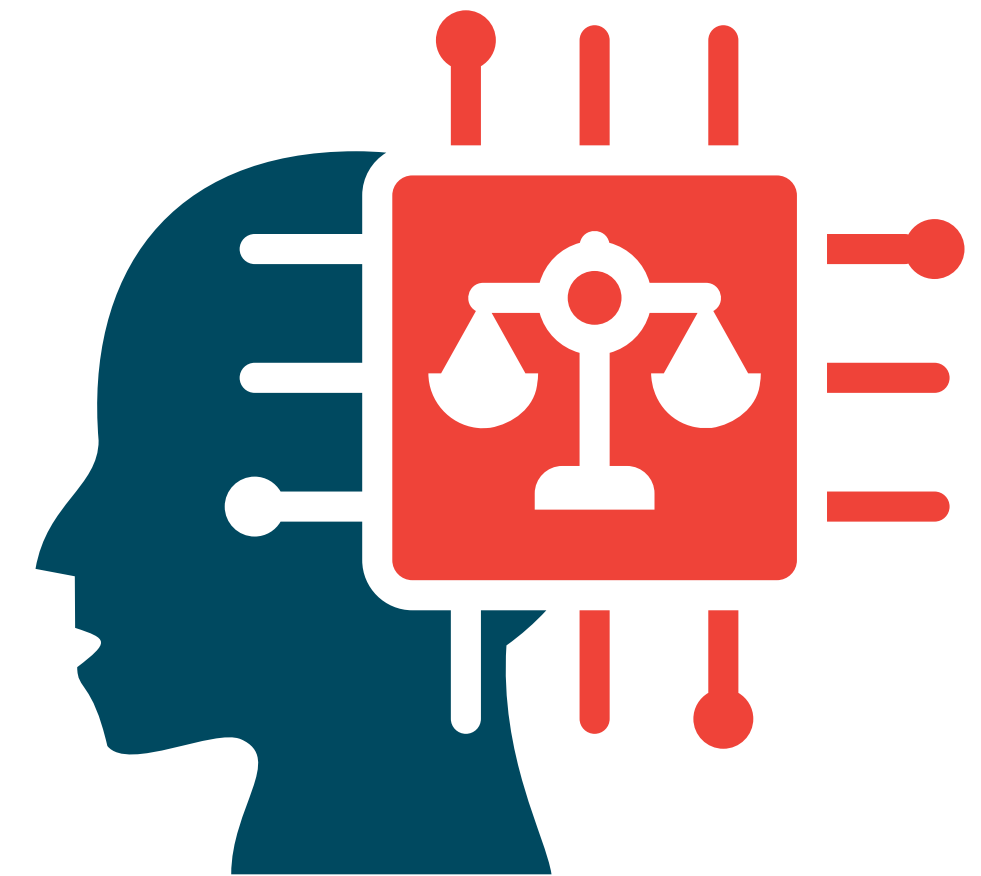
มุมมองและจุดยืนของประเทศไทย
การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล AI

ดร.ทวีวัฒน์ เหลืองวิริยะ
ผู้อำนวยการหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และนวัตกรรมข้อมูล
วิทยาลัยสหวิทยาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

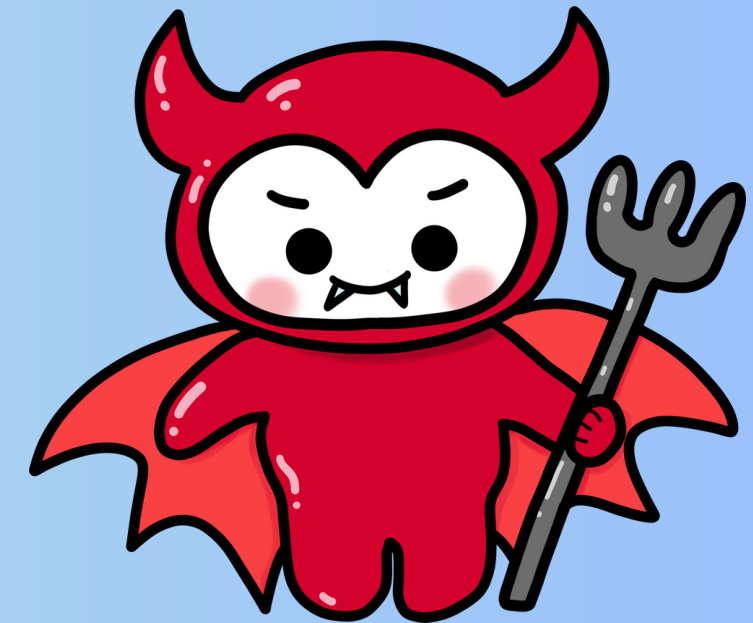
Agenda

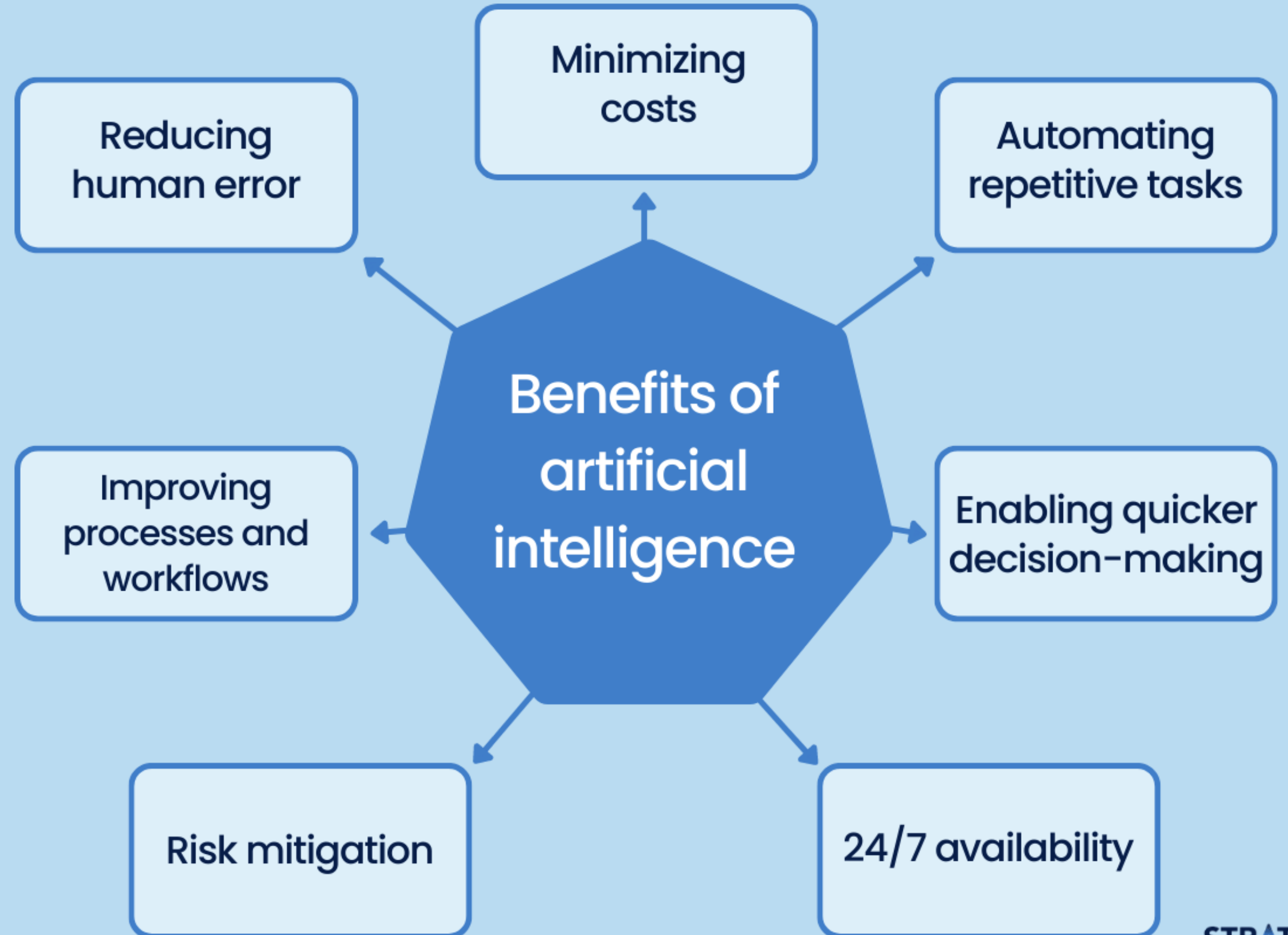
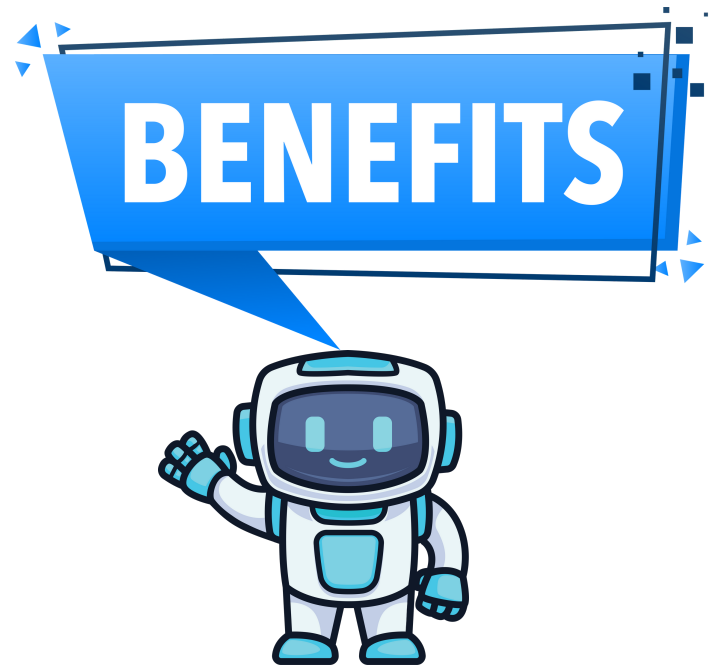
- AI Governance สำหรับประเทศไทย
- Responsible AI : ปัญญาประดิษฐ์ที่มีความรับผิดชอบ
- Action Plan สำหรับองค์กร
- พลังความร่วมมือ ภาครัฐ เอกชน ประชาชน
- ก้าวต่อไปของปัญญาประดิษฐ์

WHAT DO U THINK ABOUT

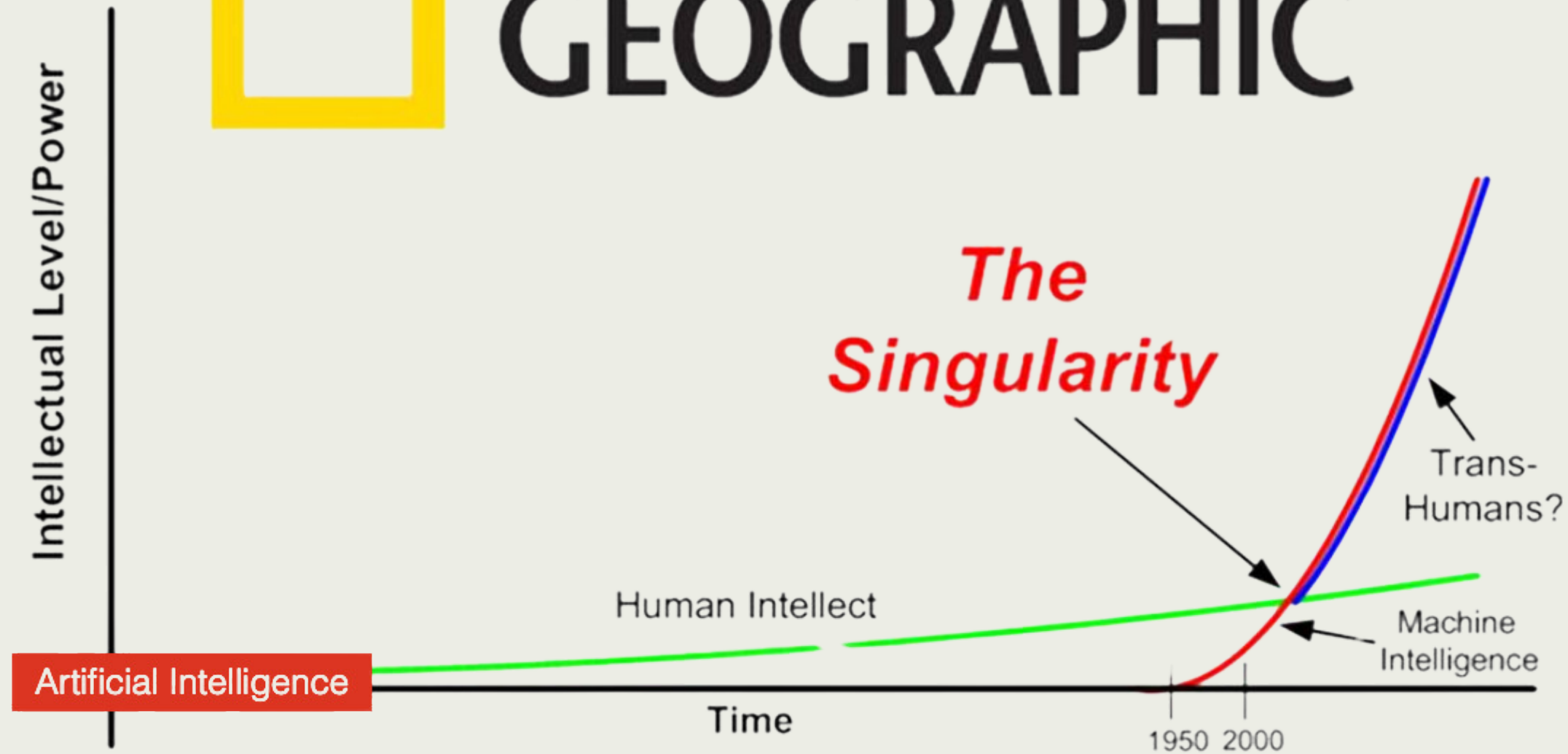
AI

NATIONAL GEOGRAPHIC

September 26, 2019

<https://www.newworldai.com/what-is-technological-singularity/>

สถานะปัญญาประดิษฐ์ของไทยอยู่ตรงไหน

- เรายังไม่มี “AI Act”
- ปัจจุบันยึด PDPA และ พรบ.คอม เป็นสำคัญ

ทิศทางหลัก

- แผนปฏิบัติการ AI แห่งชาติ (2022-2027): 1 ใน 5 ยุทธศาสตร์คือ "กฎหมายและจริยธรรม AI"
- ETDA AI Ethics Guideline: แนวปฏิบัติ (สมัครใจ) 7 หลักการสำคัญ (ความเป็นธรรม, โปร่งใส, รับผิดชอบ ฯลฯ)

Trustworthy AI

High-level
expert group on
artificial
intelligence

Ethical Challenges in Thailand

ความท้าทายด้านจริยธรรม AI ในประเทศไทย

Data Bias

Especially in Thai language data, lack of subgroups representation

Digital Divide

Unequal access to – and skills in – AI

Workforce Impact

Need for Reskilling/Upskilling

Fake News/Deepfakes

Use of AI in generating false information

SME Adoption

Action Plan สำหรับองค์กร

- สร้างกรอบธรรมาภิบาล AI (Internal AI Governance)
- ประเมินผลกระทบ/ความเสี่ยง
- จัดการข้อมูลอย่างมีคุณภาพ (Data Governance for AI)
- พัฒนาเลือกใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ
- ความโปร่งใสและช่องทางสื่อสาร (Feedback)
- พัฒนาบุคลากร

Action Plan สำหรับองค์กร

- สร้างกรอบธรรมาภิบาล AI (Internal AI Governance)
- ประเมินผลกระทบ/ความเสี่ยง
- จัดการข้อมูลอย่างมีคุณภาพ (Data Governance for AI)
- พัฒนาเลือกใช้ AI อย่างมีความรับผิดชอบ
- ความโปร่งใสและช่องทางสื่อสาร (Feedback)
- พัฒนาบุคลากร

จัดการข้อมูลอย่างมีคุณภาพ

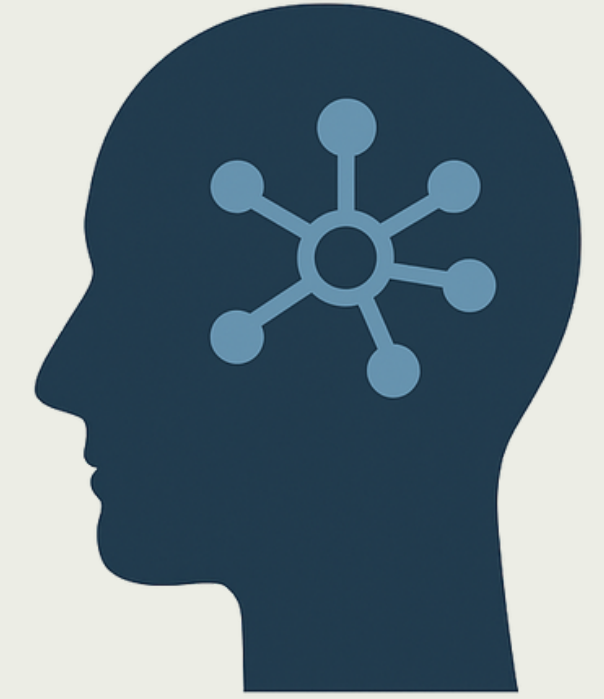
AI-READY DATA

- **Accuracy**
Data reflects reality without errors
- **Accessibility**
Data is easy to retrieve and use
- **Reliability**
Data comes from trusted sources
- **Structure and Format**
Data is organized and well-defined
- **Cleanliness**
Data is free from noise and duplicates
- **Diversity and Coverage**
Data represents all relevant groups
- **Timeliness and Freshness**
Data is up-to-date and available when needed
- **Security and Integrity**
Data is encrypted, backed up, and access-controlled
- **Discoverability**
Data is easy to find and identify
- **Understandability**
Data provides clear information and context

How?

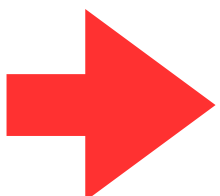
**HIGH-
QUALITY
DATA**

**RESPONSIBLE
AI**

พัฒนาหรือเลือกใช้ AI ที่รับผิดชอบรวมถึงตระหนักถึงความโปร่งใสและ Feedback

ประเด็นจริยธรรม	องค์ประกอบ Data Governance ที่เกี่ยวข้อง	วิธีที่ทำให้เกิดผลลัพธ์ทางจริยธรรม
Fairness	Data Quality / Risk Assessment	ลดอคติในข้อมูลที่ใช้ฝึกโมเดล AI
Transparency	Metadata / Data Lineage	ทำให้ตรวจสอบได้ว่า AI ใช้ข้อมูลใด
Explainability	Metadata / Model Documentation	ช่วยอธิบายเหตุผลเบื้องหลังการตัดสินใจ
Accountability	Roles & Responsibilities	ระบุผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนได้ชัดเจน
Privacy	Policy & Consent Management	ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลตามกฎหมายและจริยธรรม

ประเด็นจริยธรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูล (Data Governance) สำหรับการออกแบบกระบวนการในการธรมภิบาลข้อมูล สำหรับโครงการพัฒนาเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์

พัฒนาบุคลากร

- พัฒนาทักษะ AI Ethics
- พัฒนาความรู้ AI Literacy และเครื่องมือพัฒนาที่จำเป็น

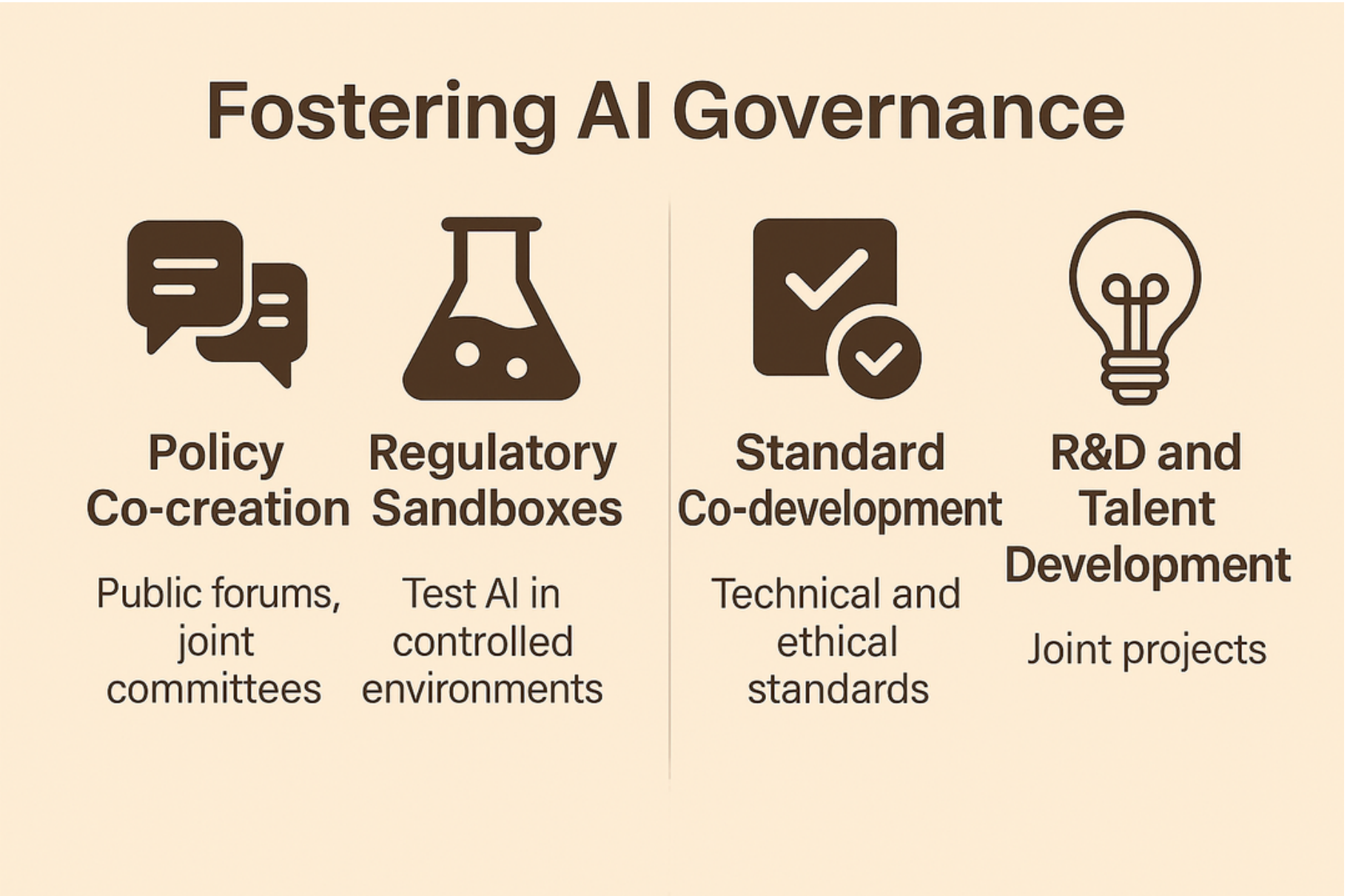

พลังความร่วมมือ “รัฐ เอกชน ประชาชน”

- PPP for AI Governance
 - a. รัฐ ต้องการข้อมูลจริง และความเชี่ยวชาญจากเอกชน
จึงเป็นนโยบายที่ปฏิบัติได้
 - b. เอกชน ต้องการแนวทางที่ชัดเจนและสภาพแวดล้อม
ที่เอื้อต่อการพัฒนานวัตกรรม
 - c. ประชาชนและนักวิชาการ ต้องการความมีส่วนร่วม
การตรวจสอบได้และความมั่นใจ
- เป้าหมาย ต้องการสร้างระบบนิเวศ AI ที่เชื่อถือได้และ
ยั่งยืน

กลไกความร่วมมือนโยบายอนาคต

- 1. ร่วมสร้างนโยบาย (Policy Co-creation):เวทีรับฟัง, คณะทำงานร่วม
- 2. พื้นที่ทดลองนวัตกรรม (Regulatory Sandboxes):ทดสอบ AI ในสภาพแวดล้อมควบคุม
- 3. พัฒนามาตรฐานร่วมกัน (Standard Co-development):มาตรฐานเทคนิคและจริยธรรม
- 4. ส่งเสริม R&D และบุคลากร (R&D and Talent Development): โครงการร่วม

สรุป

- จุดยืน
“ส่งเสริมนวัตกรรม AI ควบคู่กับการกำกับดูแลอย่างรับผิดชอบและมีจริยธรรม”
- สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อไป
 - สร้างความรู้และพัฒนากำลังคนปัญญาประดิษฐ์
 - ผลักดันสิ่งที่มีอยู่เช่น Thailand AI Ethic Guideline, AI Ready Data Principle เพื่อให้เกิดการขยายผลจริง
 - ศึกษาแนวทางกฎหมายที่เหมาะสม

ก้าวต่อไป... เพื่ออนาคต AI ที่ยั่งยืนของไทย (The Way Forward...)

- ธรรมชาติไม่ใช้ภาระ แต่คือการลงทุนเพื่อความเชื่อมั่นและอนาคต
- ความท้าทายคือโอกาส: พัฒนา AI ที่ตอบโจทย์บริบทไทย และเป็นผู้นำในภูมิภาค
- Call to Action
 - ภาครัฐ: อำนวยความสะดวก, วางกรอบที่เหมาะสม
 - ภาคเอกชน: สร้างสรรค์นวัตกรรมอย่างรับผิดชอบ
 - ภาคประชาชน/วิชาการ: ร่วมตรวจสอบ, ให้ความรู้

THANK YOU